

Referat, Programstyre- og lærermøte for fransk tirsdag 9/2 -16,

kl. 12.15 – 14.00, HF 305

Dagsorden:

- 1) Godkjenning av dagsorden og referat fra forrige programstyremøte

Vedtakssak (programstyresak)

- 1) Franskfaget diskuterte svar på spørsmål fra prosjektgruppen i reformprosjektet «HF2018». Øyvind inkluderte innspill i den endelige versjonen av brevet, som ble sendt til prodekan for utdanning 19. februar (VEDLEGG 1)

Orienteringssaker

- a. På årets første UUI-møte hadde Øyvind tatt til orde for å utsette programsensorprosessen til reformen er gjennomført, alternativ til det er avklart hvilke endringer vi får i franskfagets studieprogramportefølje. På møtet tok Helge til orde for å engasjere programsensor så snart reformen var vedtatt, slik at franskfaget kunne nyte godt av et eksternt blick på prosessen. Dette var det enighet om.
- b. Erasmus+. Helge orienterte om mulighetene for ansattutveksling som en mulighet i en periode hvor det er få midler til
- c. Mottak av praktikant. Myriam og Helge orienterte om at instituttet ikke hadde midler til å støtte praktikantordningen i det inneværende semesteret. Men praktikanter kan fortsatt komme, forutsatt at de betaler for oppholdet sitt selv.
- d. Gjennomgåelse av emnerapporter etter våren 2015. Studentene på FRAN101 ytret ønske om mer trening i oppgaveløsning, noe som er innført i 2016. På FRAN103 var det langt mindre misnøye med historiepensum enn tidligere.

Diskusjonssaker

- 2) Eksamensplan vår 2016 (VEDLEGG 2)

VEDLEGG 1:

HF2018 Spørsmål til programstyrene: Svar fra programstyret for fransk

Dette svarbrevet gjentar og utdyper flere av synspunktene som Helge Vidar Holm og Øyvind Gjerstad formidlet i møtet med prodekan for utdanning og medlemmer av Prosjektgruppen.

I brevet fra fakultetet opplyses det om at prosjektgruppen for HF2018 har fått i oppdrag å vurdere to hovedmodeller:

- **Eksisterende studieprogram styrkes ved at det hentes inn emner og/eller undervisningsressurser fra andre disipliner ved samme eller annet institutt.**
- **Eksisterende studieprogram legges ned og berørte fag inngår i større tverrfaglige eller tematiske program, for eksempel som årsheter eller i form av emner.**

Gitt at fransk er et skolefag som utgjør en del av lektorutdanningen ved UiB ser programstyret på det første punktet som det eneste realistiske.

1) Er det god balanse mellom undervisningsressurser og undervisningsbehov ved programmet?

- **I hvilken grad utløser forskningsterminer, verv og lignende vikarbehov?**

Det er 4,5 stillinger knyttet til studieprogrammene i fransk (bachelor, master og lektor). Alle forskningsterminer og verv medfører vikarbehov tilsvarende den undervisningsrelaterte arbeidstiden som går tapt.

- **Inneholder programmet obligatoriske emner som er personavhengige?**

Det er ingen rent personavhengige emner, men som andre språkfag har vi en disiplinindelning som begrenser fleksibilitet. Vi har kun én ansatt i halv stilling med kompetanse til å undervise på didaktikkemnene, og det er svært lite overlapp i kompetanse mellom litteraturviterne på den ene siden og lingvistene på den andre. På masternivå har vi FRAN307 (lingvistik) og FRAN308 (litteratur), som i stor grad basert på forelesernes egen forskning, men emneansvaret går på omgang og innholdet bestemmes av den som har ansvaret.

- **Annet**

F.o.m. våren 2016 er antallet undervisningstimer kuttet for å unngå store overskudd i timeregnskapene¹. Av samme grunn er oversettelse norsk-fransk fjernet og kun delvis erstattet av samfunnskunnskap på 100-nivå.² I tillegg er vi avhengige av Sébastien Liautauds 20 prosents undervisningsstilling. Dette har sammenheng med at vi ikke har sendelektor, til forskjell fra tyskfaget, som er i en lignende situasjon med hensyn til antall studenter og fast vitenskapelig ansatte. Det er også en postdoktorstilling knyttet til franskfaget, som innebærer

---

¹ Det er begrenset hvor stor effekt slike kutt kan ha for ett enkelt emne. Eksempelvis står det i emnebeskrivelsen for FRAN309 at undervisningsomfanget skal være «ein dobbelttime per veke i kvar disiplin i om lag 12 veker». Fagkoordinator har vurdert det som forsvarlig å tilby 10 x 2 timer i hver disiplin uten at det blir en uoverenstemmelse med emnebeskrivelsen, men ikke færre. I tillegg, og enda viktigere, er det at fagmiljøet vurderer det som uforsvarlig å redusere antallet undervisningstimer ytterligere.

² Denne endringen har ført til at FRAN114 legges ned og erstattes av FRAN115.

dekning av noe undervisningstid på litteratursiden frem t.o.m. våren 2017. I tillegg til undervisningsforpliktelsene har franskfaget hatt veiledningsansvar for et forholdsvis stort antall PhD-kandidater uteksaminert de siste ti årene. Siden 2005 har et titalls kandidater fra franskseksjonen disputert for doktorgraden, og etter planen vil ytterligere to kandidater ha disputert i løpet av inneværende år.

2) Med utgangspunkt i punktlisten under, hva er de faglig sterkeste og svakeste, og de ressursmessig mest krevende sidene ved dagens studieprogram?

- **Emneportefølje – obligatoriske og valgfrie emner**

Med unntak av lektorprogrammet er det ingen valgfrihet mellom emner på bachelornivå. Emneporteføljen er tredelt på 100-nivå, med litteratur, grammatikk/oversettelse og områdekunnskap. Nettopp områdekunnskap er en utfordring for fagmiljøet. Ingen av de fast ansatte er spesialister innenfor denne disiplinen. Sébastien Liautaud har hovedansvaret for historie, frankofoni og samfunnskunnskap på 100-nivå, men han har et midlertidig 20 prosents engasjement. Med innføringen av FRAN100 har undervisningsbehovet oversteget kapasiteten, noe som gjør at Øyvind Gjerstad, som er lingvist, har tatt på seg historieundervisningen i dette emnet. Dette er ikke en optimal bruk av faglige ressurser.

På 200-nivå er det kun litteratur- og lingvistikkemner. Det samme gjelder masterprogrammet. Når staben er fulltallig har vi den nødvendige faglige kompetansen på disse nivåene.

Franskfaget har kun en femti prosents stilling i fagdidaktikk. P.g.a. den store emneporteføljen knyttet til lektorutdanningen og PPU er ikke denne bemanningen tilstrekkelig.

- **Undervisningsformer / arbeidskrav**

Det er svært lite gruppeundervisning på franskfaget. Kun tre emner på 100-nivå har denne undervisningsformen, noe som krever mindre enn to ukesverk i året. De fleste emnene har kun én til to obligatoriske aktiviteter. Studentene har imidlertid tilbud om å levere inn arbeid, som deretter blir gjennomgått i timene. Dette gjelder for eksempel grammatikk (FRAN101 – én innlevering i tillegg til de to obligatoriske oppgavene) og oversettelse fransk-norsk (opp mot 12 innleveringer). P.g.a. begrenset arbeidskraft er detaljert individuell tilbakemelding på alle besvarelser ikke mulig. Begrensningen i undervisningsformer og arbeidskrav er uheldig, fordi franskfaget i høy grad er et ferdighetsfag.

- **Vurderingsformer (eksamen)**

I tråd med fakultetets bestemmelser er antallet eksamener i fransk grammatikk (FRAN101) nylig redusert fra tre (to mappeoppgaver og én skriftlig skoleeksamen) til én skriftlig skoleeksamen. Imidlertid er det noen emner som har flere eksamener, noe som kommer av at de er tverrdisiplinære. Eksempelvis er det to eksamener i FRAN201 (skriftlige skoleeksamener i hhv. grammatikk og oversettelse) og tre i FRAN103 (muntlig frankofoni/historie, skriftlig frankofoni/historie og skriftlig oversettelse fransk-norsk). Med den nåværende emnestrukturen bør ikke antallet eksamener for slike emner reduseres, fordi det vil medføre for knappe deksamener for hver disiplin. Man kan endre denne strukturen (f.eks. fra 15 stp til 10 stp-emner) og dermed redusere antallet eksamener per emne, men da ender man med minimum seks eksamener på 100-nivå, mot de syv vi har i dag³.

---

³ Ikke medregnet FRAN100

- **Rekruttering og gjennomføring**

Fagmiljøet har drevet aktiv rekruttering i flere år, bl.a. i form av deltakelse på Forskningsdagene og fagdager for elever i V.G.S. Disse initiativene har i stor grad bestått av språkleker, og masterstudentene har gjort et viktig bidrag i denne innsatsen. I tillegg har faglig ansatte holdt forelesninger for franskelever ved Amalie Skram og St. Paul. På tross av mangfoldet i aktiviteter krever ikke rekrutteringsinitiativene mer enn rundt 20 til 30 arbeidstimer i semesteret.

3) Utveksler programmet lærekrefter og/eller studenter med andre studieprogrammer?

- **Er det andre fagmiljø som bidrar med undervisning eller emner til studieprogrammet?**

Franskfaget har etablert et omfattende SAK-samarbeid med NTNU. Dette samarbeidet berører to emner på til sammen 30 stp., FRA3100 og FRAN309, og medfører en reduksjon på anslagsvis 200 arbeidstimer til sammen. Faglig sett utgjør dette også en styrking av masterprogrammet, da det gir oss flere lærere som er eksperter på sine fagfelt. Dette gjelder eksempelvis FRAN309, hvor vi for første gang kan tilby oversettelsesteori fordi vi har en av Norges ledende forskere på feltet ved NTNU.

DIDAFRAN2 har delvis vært felles for alle fremmedspråksdidaktikkfagene på PPU-studiet, og delvis vært spesifikt for franskstudentene. Studentenes fagutvalg for fransk melder at dette har fungert bra. Forrige semester hadde de felles didaktikk med et annet fremmedspråk 100 prosent av tiden, noe som var mindre vellykket.

- **Har fagmiljøet formelle forpliktelser til å tilby emner eller undervisning i andre studieprogram?**

Nei, ikke etter utfasingen av SPIK-programmet.

- **Er det enkeltpersoner i fagmiljøet som deltar i annet undervisningssamarbeid ut over dette?**

Kjersti Fløttum har undervist ved Institutt for biologi og på et tverrfaglig dannelsesemne (VIT212) som SVT arrangerer hvert semester. Temaet har vært hennes egen forskning om klimadiskurs. I samarbeid med Øyvind Gjerstad har hun også undervist på et masteremne ved Institutt for sammenlignende politikk. På PhD-nivå har de to i en årrekke bidratt til Bergen Summer Research School. Som viserektor var Fløttum en av grunnleggerne av BSRS. I ettertid har hun vært kursleder (2011) og flere ganger bidratt med forelesninger. Gjerstad var kursleder i 2014, og bidro med to forelesninger i 2015.

- **Tilbyr fagmiljøet emner som trekker spesielt mange studenter fra andre program?**

Emneansvarlige melder at både FRAN100, FRAN101, FRAN102, FRAN103 og FRAN114 har trukket et vesentlig antall studenter ikke bare fra andre program ved HF men også fra andre fakulteter, bl.a. Samfunnsvitenskapelig, Medisinsk-odontologisk og Juridisk fakultet. Våre masteremner og vår PhD-veiledning tiltrekker studenter internasjonalt gjennom kvoteprogrammet. Gjennom franskmiljøets samarbeid med lærerhøgskolen (ENS) ved

Université de Yaoundé 1 i Kamerun har åtte kamerunske studenter gjennomført master- og PhD-studier de siste ti årene, og tre kvotestudenter er nå i i gang med slike studier i fransk litteratur og lingvistikk. Kvotestudentene har også bidratt med undervisning på ulike nivåer, og de har bidratt til å høyne nivået på faglige diskusjoner i miljøet.

4) Kan programmet styrkes ved at det hentes inn emner eller undervisningsressurser fra andre program eller fagmiljø, og/eller kan studietilbudet inngå i større tverrfaglige eller tematiske program ved fakultetet? (Jfr. de to «hovedmodellene» nevnt innledningsvis.)

På møtet med prosjektgruppen lanserte prodekan et forslag om å utnytte undervisningskompetanse fra andre fagmiljøer, f.eks. historie, såfremt man finner noen som har den nødvendige språklige kompetansen. En slik omdisponering av undervisningsressursene ville være svært positiv for franskfaget, hvis man foretar de nødvendige strukturelle endringene i instituttens finansieringsmodell knyttet til studiepoengproduksjon.

Med utgangspunkt i den første av de to hovedmodellene vil dermed programstyret foreslå at det hentes inn undervisningsressurser og emner fra andre fagmiljøer, alternativt at det etableres nye emner på tvers av fagmiljøene. Nedenfor skisseres noen muligheter for nye emnesammensetninger:

100-nivå: Det er vanskelig å se for seg at studentene får en tilfredsstillende språklig progresjon hvis noen av fagets emner blir byttet ut med nye tverrfaglige emner eller emner ved andre studieprogram. Imidlertid vil dette være en mulighet dersom OFNEC-samarbeidet styrkes, slik at studentene får muligheten til å tilbringe mer enn syv uker i Caen i høstsemesteret. Hvis dette skal være mulig synes det nødvendig å endre finansieringsmodellen for senteret. Andre tilsvarende studiesentre i utlandet er oppført som egen post på statsbudsjettet, og programstyret for fransk vil oppfordre fakultetsledelsen til å jobbe for at dette også skal gjelde OFNEC. En slik finansieringsmodell kan for øvrig vise seg å være nødvendig for at senteret skal overleve, gitt den nye situasjonen som vil oppstå når UiO trekker seg ut.

200-nivå: På 200-nivå har vi to emner: FRAN201 (Fordjuping i fransk grammatikk, tekstlingvistikk og omsetjing) og FRAN253 (Fordjuping i fransk litteratur). En mulighet er å halvere undervisningen i disse emnene og slå dem sammen til et emne på 15 stp. Da kan studentene f.eks. ta et emne i litteratur eller lingvistikk ved LLE. Innenfor en slik modell kan bacheloroppgaven være knyttet til den disiplinen som er tyngst representert i emnekombinasjonen. Det er også mulig å redusere emnene til 10 stp, slik at man får 20 stp i fransk og 10 stp i form av litterære eller lingvistiske fellesemner, eller emner ved andre institutt. Fagmiljøet stiller seg altså positivt til ideene som ble skissert av Jill Walker Rettberg og Lene Johannessen i innlegget «Felles valgmenner for alle humanister», som ble publisert i *På Høyden* 8. februar i år⁴. En annen fordel med en etablering av fellesemner er at de delvis

---

⁴ <http://pahoyden.no/debatt/2016/02/felles-valgemner-alle-humanister>

kan baseres på forskningsgruppens arbeid og dermed styrke den forskningsbaserte undervisningen på bachelornivå.

300-nivå: To av fire emner er SAK-emner, og utgjør allerede en innsparing på rundt 200 arbeidstimer årlig. Emnene fungerer svært godt, og det er vanskelig å se hvordan en nedleggelse vil styrke masterstudiet eller medføre lavere ressursbruk. De to siste emnene, FRAN307 og FRAN308, er de eneste som i sin helhet er forskningsbaserte og som dermed utgjør en introduksjon til forskningsfronten i fransk lingvistikk og litteratur. På dette grunnlaget vil Programstyret fraråde endringer i Masterprogrammet i fransk.

5) Har fagmiljøet synspunkter på hvordan fremtidig studieprogramportefølje på HF bør se ut, og hvilken rolle fagmiljøet kan ha i denne?

Programstyret for fransk deler fakultetsledelsens syn om at endringene ikke trenger å berøre alle fagmiljøer i like stor grad. Studieprogrammene i fransk er i en mellomposisjon, hvor det under visse forutsetninger kan gjennomføres endringer i emneporteføljen på bachelornivå, som skissert under punkt 4. Fagmiljøet stiller seg også positivt til å bidra til undervisningen i andre studieprogram.

Midtsemestereksamen:

Emne:	dato	timer	eksamen/oppgave	Lager oppg. og trøster	Kom-misjon
FRAN100	09.03	9-13	Skoleeksamen (1 kand.)	Øyvind og Margery	Øyvind og Margery
FRAN102	07.03	9-15	Skoleeksamen INGEN KAND.		
Sluttsemestereksamen:					
FRAN101	23.05	9-12	Skoleeksamen + mappe (v/ Anders og Øyvind)	Øyvind og Anders (Øyvind trøster)	Skoleeks: Øyvind og Anders Mapper: Anders og Øyvind
FRAN103 Variabelt tema	13.05 NB: Beskjed på Mi side én uke før eksamensdato	9-11	Skoleeksamen	Sébastien	Séb. og Geir Uvsløkk
FRAN103 Oversettelse	19.05	9-11	Skoleeksamen: Oversettelse	Anders	Øyvind og Tove
FRAN103	02.06 og 03.06		Muntlig	Séb.	Séb. og Jan

Muntlig					Roald
FRAN201(L) Oversettelse	20.05	9-12	Skoleeksamen: Oversettelse	Sébastien og Anders Anders trøster	Øyvind og Tove
FRAN201(L) Grammatikk	27.05	9-12	Skoleeksamen: Grammatikk	Anders	Anders og Tove
FRAN253 (Litterær bacheloroppgave)	Utlev. 19.05 Innlev. 13.06 Muntlig (over telefon) 17. juni		Semesteroppgave over 3 uker m/ veiledning	Margery	Margery og Geir Uvsløkk
FRAN253	16.06		Muntlig eksamen (evt. over tlf.)	Margery	Margery og Geir Uvsløkk
FRAN309 Oversettelse	26.04 – 03.05	9-13	Hjemmeeksamen	Inger	Inger og Tove
FRAN309 & 310 Grammatikk	09.05	9-12	Skoleeksamen: Grammatikk	Øyvind	Øyvind og Tove
FRAN310 Didaktikk	En uke i 4. – 11. mai		Hjemmeeksamen	Myriam	Myriam og Rita Gjørven
FRAN308	Muntlig: fire kandidater: Utlev. 3. juni Presentasjon: 10. juni (kl. 13 - VIDEOKONFERANSE)		3-ukers hjemme- oppgave	Helge	Helge og Geir Uvsløkk

	<p>Skriftlig: én kandidat. Utlev. 12. mai</p> <p>Innlev. 6. juni</p>				
<p>FRAN350</p> <p>? masteroppgaver ,</p> <p>1. Marte Fjeldstad</p> <p>2. Sofia Lindblom (?)</p> <p>3. Keren Martinsen</p> <p>4. Rositsa (?)</p>	<p>Innlevering: 16.05</p> <p>Muntlig: primo juni</p>		<p>Muntlig eksaminasjon med utg. punkt i oppgaven</p>	<p>(veiledere tilgjengelige for kommisjonene)</p>	<p>Tove og Jan Roald for 1)</p>
FRANDI301	<p>Innlevering</p> <p>23.05</p>		<p>Prosjektoppgave</p>	<p>Myriam</p>	<p>Myriam og Rita Gjørven</p>
DIDAFRAN2	<p>Innlevering 23.05</p> <p>Muntlig organiseres av psykologisk.</p>		<p>Prosjektoppgave:</p> <p>Muntlig med digital mappe</p>	<p>Myriam</p>	